

ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ-ਕਮ- ਸਟੇਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ
ਐਸ.ਸੀ.ਓ. ਨੰ: 104-106, ਸੈਕਟਰ 34-ਏ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ

ਵਲੋ : ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ.

9/5-2010/ਐਫਟੀਬੀ/SSA/036839

ਮਿਤੀ:- 12/05/10

ਵਿਸ਼ਾ ਵਿਦਿਅਕ ਸਾਲ 2010-11 ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੰਡਣ ਬਾਰੇ ।

1.0 ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠਾ ਮਿਤੀ 2.9.2009 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਜੀ ਨਾਲ ਮਿਤੀ 5.5.2010 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਹੋਏ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਖੇਚਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ।

2.0 ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੂਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ (ਸੈ.ਸਿ.), ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ (ਐ.ਸਿ.) ਅਤੇ ਟੈਕਸਟ ਬੁੱਕਸ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰਾਂ ਦੀ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਵੰਡੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ :-

30 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੱਕ ਵੰਡੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਠ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ:-

ਲੜੀ ਨੰ:	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਨਾਂ	ਲੜੀਂਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਘੱਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ
1.	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	1211397	1009840	201557
2.	ਬਰਨਾਲਾ	417039	360803	56236
3.	ਬਠਿੰਡਾ	749083	674484	74599
4.	ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ	420118	331742	88376
5.	ਫ਼ਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	1202154	1063928	138226

6.	ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	398199	311568	86631
7.	ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	669558	417683	251875
8.	ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	901166	782305	118861
9.	ਜਲੰਧਰ	1022092	901220	120872
10.	ਕਪੂਰਥਲਾ	607176	582417	24759
11.	ਲੁਧਿਆਣਾ	1307919	1086349	221570
12.	ਮਾਨਸਾ	589782	463063	126719
13.	ਮੋਗਾ	702924	519181	183743
14.	ਸ.ਅ.ਸ.ਨਗਰ	385140	279288	105852
15.	ਮੁਕਤਸਰ	571856	433491	138365
16.	ਸ਼.ਭ.ਸ.ਨਗਰ	385192	279211	105981
17.	ਪਟਿਆਲਾ	966558	917078	49480
18.	ਰੂਪਨਗਰ	620138	620138	0
19.	ਸੰਗਰੂਰ	542527	440723	101804
20.	ਤਰਨ ਤਾਰਨ	771548	709230	62318
ਕੁੱਲ ਜੋੜ		14441566	12183742	2257824

30 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੱਕ ਵੰਡੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ:

ਲੜੀ ਨੰ:	ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਨਾਂ	ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਗਿਣਤੀ	ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ	ਘੱਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ
1.	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	104119	58712	45407	
2.	ਬਰਨਾਲਾ	34100	18724	15376	
3.	ਬਠਿੰਡਾ	60433	24480	35953	
4.	ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	83405	20307	63098	
5.	ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	31247	21782	9465	
6.	ਫਰੀਦਕੋਟ	36500	29317	7183	
7.	ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	130643	91588	39055	
8.	ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	83884	36392	47492	
9.	ਜਲੰਧਰ	85494	45708	39786	
10.	ਕਪੂਰਥਲਾ	41156	38828	2328	
11.	ਲੁਧਿਆਣਾ	111932	41799	70133	
12.	ਮੋਗਾ	53861	26271	27590	

13.	ਮਾਨਸਾ	50712	26814	23898
14.	ਸ.ਅ.ਸ.ਨਗਰ	34286	31601	2685
15.	ਮੁਕਤਸਰ	40680	36318	4362
16.	ਸ਼.ਭ.ਸ.ਨਗਰ	34173	13185	20988
17.	ਪਟਿਆਲਾ	88789	66108	22681
18.	ਰੂਪਨਗਰ	39833	27751	12082
19.	ਸੰਗਰੂਰ	89000	30478	58522
20.	ਤਰਨ ਤਾਰਨ	63495	36530	26965
ਕੁੱਲ ਜੋੜ		1297742	722693	575049

3.0 ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸੱਪਸਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ 1.44 ਕਰੋੜ ਵੰਡਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 28.32 ਲੱਖ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅੱਜੇ ਵੀ ਵੰਡਣੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਕੁੱਲ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ $20 \times$ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਤਾਲਮੇਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਖਤ ਹਦਾਇਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਪਰੰਤੂ ਅਜੇ ਤੀਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਜੀ ਨਾਲ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਦਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 10 ਮਈ, 2010 ਤੀਕ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜੋ ਕਿ ਅਜੇ ਤੀਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਨਿਮਨਹਸਤਾਖਰਿਤ ਨੇ 10 ਮਈ, 2010 ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰਾਂ ਨਾਲ ਟੈਲੀਫੋਨ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸੀ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੱਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਕਿਉਂ ਕਿ ਰਾਈਟ ਆਫ ਚਿਲਡਰਨ ਟੂ ਫਰੀ ਐਂਡ ਕੰਪਲਸਰੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਐਕਟ 2009 ਲਾਗੂ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ, ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪੱਖ-ਪਾਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹਨ, ਨੂੰ ਕਿਤਾਬਾਂ

ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਣ । ਜੇਕਰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਪੈਸੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਮਾਮਲਾ ਟੇਕ ਅਪ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੇਕਰ ਗੈਰ-ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਸਰਵ ਸਿੱਖਿਆ ਅਭਿਆਨ ਯਾਣੀ ਕਿ ਨਿਮਨਹਸਤਾਖਰਿਤ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ।

4.0 ਇਹ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ । ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ।

5.0 ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਡੇਢ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ । ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਕਤ ਤੀਕ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ ਨਾ ਹੋਣਾ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ । ਜੇਕਰ ਜ਼ਿਲਿਆਂ / ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਾਲਮੇਲ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਨਿਮਨਹਸਤਾਖਰਿਤ ਨੂੰ ਮੋਬਾਇਲ ਨੰ 94641 65919 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਖੋਚਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ।

ਹਿਤੂ,

(ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ)

ਡਾ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋਂ,
ਚੇਅਰਮੈਨ, ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ,
ਮੋਹਾਲੀ ।

ਪਿਠ ਅੰਕਣ ਨੰ

ਮਿਤੀ

ਇਸ ਦਾ ਉਤਾਰਾ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਯੋਗ ਕਾਰਵਾਈ ਹਿੱਤ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ :-

- (1) ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ;
- (2) ਓ.ਐਸ.ਡੀ.ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ;
- (3) ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੱਤਰ / ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਿੱਤ ;

- (4) ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੱਤਰ / ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਜੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਿੱਤ;
- (5) ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੂਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ (ਸੈ.ਸਿ.) ਅਤੇ (ਐ.ਸਿ.) ਨੂੰ ਭੇਜ ਕੇ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਲਾਈ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖਿਆਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੇ ਡਿਪੋ ਹੋਲਡਰਾਂ ਨਾਲ ਰਾਬਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ।

ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ, ਪੰਜਾਬ